

**Opinia ornitologiczna i chiropterologiczna z
zaleceniami kompensacji przyrodniczej na
potrzeby termomodernizacji budynku przy
ul. Wolności 4 w Złocieńcu**

Wykonane przez Firmę Milvus Szymon Wójcik

Złocieniec, lipiec 2018 r.

Metodyka badań ptaków

Wizję terenową mającą na celu ocenę populacji ptaków zasiedlających niniejszy budynek wykonał Szymon Wójcik dn. 18.07.2018 r. w godz. 20:45 - 21:50, 19.07.2018 r. godz. 6:50-7:30, 23.07.2018 r. godz. 4:40 – 5:30. Budynek był kontrolowany wspólnie z sąsiednim blokiem przy ul. Wolności 2. W obserwacjach skupiono się głównie na wykryciu jerzyka *Apus apus* w godzinach wieczornych i po zachodzie słońca, a także rano po powrocie jerzyka z żerowania również poza miastem około 1-2 godziny po wschodzie słońca. W godzinach porannych również kontrolowano budynki pod kątem gniazdowania wróbla, oknówki, a także kawki, której terytorialne osobniki nadal można stwierdzić w lipcu w miejscu gniazdowania.

Dokonano oceny liczebności ptaków zasiedlających budynki tj. kawka *Corvus monedula*, gołąb miejski *Columba livia forma urbana*, szpak *Sturnus vulgaris*, wróbel *Passer domesticus*, mazurek *Passer montanus*, sikory *Parus sp.*, pustułka *Falco tinnunculus*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros* ze szczególnym uwzględnieniem jerzyka *Apus apus* na podstawie:

- gniazdowania ptaków
- aktywności ptaków wokół budynku oraz wlatywania do gniazd w szczelinach ścian
- ilości i wielkości szczelin wlotowych i stanu stropodachu, ścian oraz blachy na ścianie szczytowej
- śladów działalności ptaków (odchody, fragmenty gniazd)

Istotnym kryterium była wiedza autora dotycząca występowania gatunków w innych podobnych badanych przez niego budynkach w sezonie lęgowym. Autor wykorzystał m.in. wiedzę własną zgromadzoną podczas wykonywania „Inwentaryzacji jerzyka w Jaworznie w latach 2008-2010” (dane z ponad 150 budynków) oraz opinii ornitologicznych i chiropterologicznych wykonywanych na potrzeby termomodernizacji (ponad 330 budynków) w latach 2008-2018 w około 30 innych miastach. Zgromadzone dane na temat konstrukcji budynków, obecności szczelin i nisz lub ich braku, rodzaju stropodachu etc. są bazą pozwalającą na dobrą ocenę potencjalnego gniazdowania ptaków w sezonie i poza sezonem lęgowym w budowlach różnego rodzaju.

Wnioski

Budynek posiadający 3 kondygnacje. Posiada stosunkowo niewielką liczbę widocznych ubytków, które nie były zasiedlone przez ptaki.

Gatunki gniazdujące

Nie stwierdzono gniazdowania ptaków w budynku. Odnotowano na ścianie południowej pozostałości 4 gniazd oknówki *Delichon urbicum* z poprzednich sezonów lęgowych, które jednak obecnie nie były zasiedlone.

Metodyka badań nietoperzy

Wizję terenową mającą na celu ocenę populacji nietoperzy zasiedlających niniejszy budynek wykonał Szymon Wójcik dn. 18.07.2018 r. w godz. 20:30 - 21:50. Budynek był kontrolowany wspólnie z sąsiednim blokiem przy ul. Wolności 2.

Gatunki nietoperzy występujące w Polsce są często związane z obiektami pochodzenia antropogenicznego. Budynki zajmowane są najczęściej przez pojedyncze osobniki oraz rzadziej przez niewielkie kolonie rozrodcze. Miejscami zasiedlanymi przez te ssaki są: stropodach, szczeliny pod parapetami, strych, a także piwnice. Podczas prac ociepleniowych może dojść do zamknięcia wlotów do miejsc gniazdowania, co skutkuje utratą siedliska i porzuceniem siedliska przez nietoperze w kolejnym sezonie rozrodczym.

Prowadzono nasłuchy za pomocą detektora ultrasonicznego AnaBat SD2 oraz obserwacje wizualne. Gatunki nietoperzy występujące w Polsce są często związane z obiektami pochodzenia antropogenicznego. Budynki zajmowane są najczęściej przez pojedyncze osobniki oraz rzadziej przez niewielkie kolonie rozrodcze. Miejscami zasiedlanymi przez te ssaki są: stropodach, szczeliny pod parapetami, strych, a także piwnice. Podczas prac ociepleniowych może dojść do zamknięcia wlotów do miejsc gniazdowania, co skutkuje utratą siedliska i porzuceniem siedliska przez nietoperze w kolejnym sezonie rozrodczym.

Wnioski

Warunki atmosferyczne na potrzeby badań nietoperzy, uwzględniając porę roku były umiarkowane (temp. 12 °C, pochmurnie). Odnotowano żerowanie między budynkami 1 osobnika mroczka późnego *Eptesicus serotinus* (wylot z budynku przy ul. Wolności 2).

Metody kompensacji dla nietoperzy

W niniejszym przypadku ze względu na brak stwierdzenia wylotu nietoperzy z badanego budynku nie zalecono kompensacji w postaci budek podtynkowych.

Metody kompensacji dla ptaków

Nie zalecono.

Harmonogram prac ociepleniowych

Należy zastosować się do następujących zaleceń:

Jeśli planujemy prowadzić ocieplanie w kolejnych latach w okresie 15 sierpnia 2018 do końca lutego kolejnego roku należy zamknąć wszelkie szczeliny w budynku.

Jeśli prowadzić będziemy prace w okresie 1 marzec – 15 sierpień należy sprawdzić budynek pod kątem gniazdowania ptaków przed rozpoczęciem ocieplania. Jeśli zostanie stwierdzone gniazdowanie ptaków należy pozostawić wolną przestrzeń w promieniu min. 2 metrów od miejsca gniazdowania ptaków do momentu opuszczenia przez nich gniazd (od czerwca do sierpnia w zależności od gatunku). Zalecenia te należy spełnić w sytuacji, gdyby prace ociepleniowe prowadzone były w okresie 1 marzec – 15 sierpień. Podobne zalecenia obowiązują również, gdyby prace prowadzone były w latach późniejszych.

Do 31 marca przed ocieplaniem budynku należy usunąć gniazda oknówki przez przylotem ptaków z zimowisk. Jeśli gniazda oknówki nie zostaną usunięte do tego okresu, część z nich będzie zasiedlona przez gatunek i podczas prac ociepleniowych konieczne będzie zostawienie wolnych przestrzeni pozbawionych siatki i rusztowań, tak aby ptaki miały swobodny dołot do gniazda.

Zalecenia w przypadku nietoperzy są podobne jak podane dla ptaków. Jeśli w trakcie rozpoczęcia prac zostanie stwierdzona obecność nietoperzy w budynku należy pozostawić wolną przestrzeń w promieniu 2 metrów od wlotu do końca sezonu rozrodczego (umownie do końca lipca). W sierpniu jednak należy sprawdzić, czy nietoperze nie przebywają jeszcze w budynku, gdyż może to mieć miejsce do października. Nietoperze mogą również zasiedlić budynek po sezonie rozrodczym przebywając w nim do jesieni.

Dokumentacja fotograficzna

Fot.1. Widok budynku od strony północnej (aut. Szymon Wójcik).

Fot.2. Widok budynku od strony pd-wsch. Oznaczono gniazda oknówki z poprzednich sezonów; obecnie niezasiedlone w 2018 r. (aut. Szymon Wójcik).

Fot.3. Gniazda oknówki z poprzednich sezonów w zbliżeniu na ścianie południowej (aut. Szymon Wójcik).

Fot.4. Budynek od północy (aut. Szymon Wójcik).

Firma Milvus – Szymon Wójcik

Nawsie Kołaczyckie 29

38-213 Kołaczyce

NIP: 685 214 56 66

www.ornitolog-opinie.eu

e-mail: milvus@vp.pl

kom. 609 888 003